

Вторигіна Ю. В., Гладкова О.В.

Національний фармацевтичний університет

Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства

Ylrudenko46@gmail.com

Сучасні економічні умови в Україні характеризуються динамічністю та нестабільністю, що обумовлює складний характер функціонування і незадовільний рівень прогнозування динаміки розвитку суб'єктів економіки різних рівнів управління (підприємства, банки, корпорації, фінансово-страхові та муніципальні установи тощо) і форм власності (приватні, державні, міжнародні). Як наслідок, зростає активність як екзогенних (зовнішніх), так і ендогенних (внутрішніх) впливів на діяльність економічних систем, причому таким впливам притаманний синергічний ефект, як правило, негативного характеру, що створює небезпеку банкрутства. Це зумовлює необхідність використання спеціального апарату управління, такого, як антикризове управління (далі – АУ). Дослідження цієї проблеми проводиться на прикладі підприємств – юридичних осіб, оскільки для будь-яких інших суб'єктів існує своя специфіка, яка потребує врахування додаткових чинників.

Оскільки метою АУ є виведення об'єкта управління з кризи та створення передумов для подальшого стабільного господарювання, то АУ досягає результативності тільки за наявності комплексного, системного характеру. При цьому здійснюється розробка і реалізація спеціальних заходів, потрібних для конкретного підприємства, що мають не тільки тактичний, але й стратегічний характер і дозволяють усунути тимчасові перешкоди, покращити загальний фінансово-економічний стан цього об'єкта та виявити реальні можливості його ефективного господарювання.

Успішне антикризове управління неможливе без розробки і впровадження ефективної інвестиційної політики, яка є основою стабілізації діяльності економічного суб'єкта, подальшого його розвитку і передбачає тісний зв'язок між стратегічними та тактичними рішеннями в інвестиційній сфері.

Проблеми управління підприємством на різних стадіях кризи є дуже актуальними і їм приділяють значну увагу в багатьох працях учених, де пропонуються нові механізми, моделі, стратегії антикризового управління. Автори досліджень обґрунтовують свої точки зору на сутність та зміст антикризових менеджменту та маркетингу. Але слід зазначити, що існує ще велика кількість невирішених проблем, які не дозволяють повною мірою використовувати наявний потенціал антикризового управління. Нові підприємства-банкрути з'являються як в Україні, так і в інших країнах, що формує потужну інформативну базу для дослідження успішних та невдалих прикладів реалізації антикризових заходів на різних етапах економічного циклу та стадіях антикризового управління.

Сучасний економічний стан України характеризується високою залежністю від впливу політичних чинників та мінливістю бізнес-систем, підвищенням рівня конкуренції на ринках, що зумовлює необхідність вітчизняних підприємств використання антикризових методів та нових методів управління підприємствами. Суб'єкти господарювання надають перевагу стратегії мінімізації витрат, орієнтації на власні можливості, уникненню втрат та втрачених можливостей, стабілізації проблемних ситуацій. Використовуючи стратегічні підходи до управління підприємством, які базуються на досвіді та інтуїції менеджерів не завжди є достатніми і ефективними. Господарська діяльність в умовах підвищеного негативного впливу факторів, в першу

чергу, зовнішнього середовища спричиняє банкрутство окремих суб'єктів господарювання або їхньої тимчасової неплатоспроможності.

В сучасній теорії і практиці оцінки небезпеки банкрутства використовуються різні методи, зокрема, широко застосовуються п'ятифакторні математичні моделі Альтмана, за допомогою яких можна передбачити рівень кризової небезпеки і побудувати відповідну систему АУ.

На думку О.М. Скібіцького антикризове управління – це управління, націлене на запобігання можливих серйозних ускладнень у ринковій діяльності підприємства, забезпечення його стабільного, успішного господарювання. Антикризове управління істотно відрізняється від звичайних прийомів, форм і технологій менеджменту.

Чинники, що обумовлюють відмінність антикризового управління від звичайного поточного:

- Головною метою його є забезпечення міцного положення на ринку і стабільно стійких фінансів підприємства за будь-яких економічних, політичних, соціальних метаморфоз у країні;

- Головне в антикризовому управлінні – улаштована і діюча реакція на істотні зміни зовнішнього середовища на основі заздалегідь розроблених альтернативних варіантів залежно від ситуації;

- В основі антикризового управління лежить процес постійних і послідовних інновацій у всіх ланках і сферах дій підприємства;- юридичних осіб

- Антикризове управління націлене на те, що навіть у складній ситуації, у якій виявилось підприємство, можна було ввести в дію такі управлінські і фінансові механізми, що дозволили б вибратися з труднощів з найменшими для підприємства втратами.

Як відомо, розвиток будь-якого суб'єкта господарювання перебуває у залежності не тільки від розміру його капіталу, але й від ефективності його використання управлінцями підприємств, а отже, інвестиційна політика є одним з ключових факторів подолання та передбачення кризових явищ.

Інвестиційна стратегія – це певна система скоординованих дій підприємства, яка визначає стратегічні напрямки інвестиційної діяльності, забезпечення її необхідними інвестиційними ресурсами та планування їх ефективного використання.

Поняття «інвестиційна стратегія» в сучасній економічній літературі тлумачиться як формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності і вибір найефективніших шляхів їх досягнення. Інвестиційна стратегія визначає можливості поліпшення результатів господарювання суб'єкта за допомогою інвестицій, тобто окреслює напрями інвестування з метою одержання прибутку і збільшення власних активів. По відношенню до загальної стратегії економічного розвитку інвестиційна стратегія носить підпорядкований характер і повинна погоджувати з нею цілі та етапи реалізації. Зазначимо, що інвестиційну стратегію можна розглядати і як процес стратегічного управління інвестиційною діяльністю. В цьому випадку він включатиме в себе: - тактичне управління інвестиційною діяльністю шляхом формування інвестиційного портфелю; - оперативне управління інвестиційною діяльністю шляхом оперативного керування окремими інвестиційними проектами та програмами.

Формування інвестиційної стратегії є доволі тривалим і творчим процесом. Воно базується на прогнозуванні окремих умов здійснення інвестиційної діяльності (інвестиційного клімату) і кон'юнктури інвестиційного ринку в цілому та в розрізі окремих його сегментів. Складність цього процесу полягає в тому, що здійснюється постійний пошук і оцінка альтернативних варіантів інвестиційних рішень, найповніше відповідаючи іміджу компанії. Певна складеність є і в тому, що стратегія не є незмінною, потребує постійного корегування з врахуванням зміни зовнішніх умов та нових можливостей росту компанії.

Передумовою формування інвестиційної стратегії є загальна стратегія економічного розвитку компанії. Відносно неї інвестиційна стратегія має підпорядкований характер і

повинна узгоджуватися з нею по цілях та етапах реалізації. Інвестиційна стратегія в цьому випадку розглядається як головний фактор забезпечення ефективного розвитку компанії у відповідності із обраною нею загальною економічною стратегією.

Проблеми управління підприємством на різних етапах кризи продовжує залишатися достатньо складною, оскільки в умовах ринку діяльність багатьох елементів господарської системи супроводжується численними ознаками кризи. Зростає кількість підприємств, які не спроможні своєчасно погашати свої поточні зобов'язання. При таких умовах існує потреба в розробці ефективного механізму управління підприємством, який ще однозначно не визначений.

Підводячи підсумки, можна сказати, що для прийняття ефективних управлінських рішень щодо антикризового управління підприємством необхідно детальніше досліджувати питання, пов'язані з інвестиційною політикою, а саме з процесом вивільнення коштів, що знаходяться в розпорядженні підприємства, вдале розроблення інвестиційної стратегії, ефективна система раннього попередження та реагування.

Використана література.

1. Білик В. В. Характеристика інноваційно-інвестиційної складової в системі економічної безпеки підприємств України / В. В. Білик // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Випуск 10, частина 1. - с. 35-38.
2. Домаскіна М. А., Гурський В. П. Моделювання інвестиційної стратегії сільськогосподарських підприємств / М. А. Домаскіна, В. П. Гурський. // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2017. – Вип. 4. - с. 52-61.
3. Карпенко Л. М., Філіппова С. В. Стратегічний конкурентний аналіз розвитку інноваційних підприємств: прогностична валідність / Л. М. Карпенко, С. В. Філіппова // Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. - 2016. - №6. - С.392-404.

Гнучіх Є. Г., Басва О. І.

Національний фармацевтичний університет

Інноваційна діяльність в умовах економічної конкуренції

elizavetagnychikh@gmail.com, olgaivanovnabaeva@gmail.com

Ефективне впровадження інновацій дозволяє створити суттєві стратегічні переваги в найбільш конкурентних галузях. Інноваційні процеси впливають на розвиток економіки, а високий рівень розвинутої економіки сприяє швидкому й ефективному впровадженню у виробництво інноваційних процесів. Поняття «інновація» в даний час набуло універсальний і міждисциплінарний характер, в рамках якого знання і інтелектуальний капітал є визначальним чинником розвитку будь-яких суспільних систем [1; 2]. Останнім часом в Україні помічається відчутна активізація підтримки інновацій на основі застосування інструментів економічної та фінансової політики, а також методом створення організаційно-юридичних умов, які заохочують динаміку суб'єктів господарської діяльності до інновацій. Це відкриває для України можливість переходу на світові стандарти раціонального та розумного споживання енергії, освоєння ресурсів природного середовища, підвищення рівня технологій, юридичного захисту інтелектуальної власності, створення прогресивної конкурентоздатної на світових ринках інноваційної продукції [3].

В останні десятиріччя у світі спостерігається перехід від статичних і динамічних конкурентних переваг до інноваційних, досягнення яких передусім пов'язане з переходом країн на інноваційний шлях з метою здобуття якісно-нового рівня соціально-економічного розвитку. Місце країни в міжнародному співтоваристві окреслюється станом освіти,